

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th December, 2024

MOTIVATSIYA VA WEB PLATFORMALARDAN FOYDALANISH ORQALI MATEMATIKANI O'QITISHDA TALABALARNI RAG'BATLANTIRISH USULLARI

Qanoatova Dilfuza Sattorovna

BuxMTI akademik litsey matematika o'qituvchisi
dilfuzaqanoatova5@gmail.com

Halimov Sunnat Safarovich

BuxMTI akademik litsey matematika o'qituvchisi

Annotatsiya:

Ushbu maqola zamonaviy ta'limda matematikani o'rgatish jarayonini samarali qilish uchun motivatsiya va raqamli vositalardan qanday foydalanish mumkinligini o'rganadi. Matematikada talabalar ko'pincha qiyinchiliklarga duch keladilar, shuning uchun ularni o'qishga bo'lgan qiziqishini oshirish va muvaffaqiyatga erishish uchun rag'batlantirish juda muhimdir. Ushbu maqolada web platformalar, masalan, interaktiv ta'lim resurslari, gamifikatsiya elementlari, onlayn testlar va videodarslar yordamida talabalarni qanday rag'batlantirish mumkinligi haqida so'z yuritiladi. Shuningdek, motivatsiya nazariyalari va pedagogik yondashuvlarning o'quvchilarning matematikaga bo'lgan qiziqishini oshirishdagi roli tahlil qilinadi. Web platformalarning imkoniyatlaridan foydalanish talabalar uchun matematikani o'rganishni qiziqarli va interaktiv qilishga yordam beradi. Maqolada shuningdek, motivatsiyani oshirishga qaratilgan amaliy tavsiyalar, o'quvchilarni muvaffaqiyatga erishishga undash va ularning bilim darajasini oshirish yo'llari ko'rsatiladi. Bu ish matematikani o'rgatishda innovatsion pedagogik yondashuvlarning ahamiyatini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: motivatsiya, o'qitish imkoniyatlari, zamonaviy web-platformalar, Moodle, Khan Academy, Coursera, Gamifikatsiya.

Kirish

Matematika – bu faqatgina ilmiy intizom emas, balki mantiqiy fikrlash, tahlil qilish va muammolarni yechish qobiliyatini rivojlantiruvchi asosiy fanlardan biridir. Shunga qaramay, ko‘plab talabalar matematikaga nisbatan qiziqishni yo‘qotib, uni murakkab va quruq fan sifatida qabul qilishadi. Ushbu muammolarni hal qilishda motivatsiya va zamonaviy web-platfomalardan foydalanish katta ahamiyatga ega.

Asosiy

Motivatsiya ta'lim jarayonining harakatlantiruvchi kuchi hisoblanadi. Talabalar o‘z maqsadlarini aniq anglaganda va ularga erishish yo‘llarini ko‘rganda, ularning o‘qishga bo‘lgan qiziqishi ortadi. Matematikani o‘rganishda quyidagi motivatsiya usullari samarali bo‘lishi mumkin:

Real hayotiy misollar keltirish: Matematik tushunchalarni kundalik hayotdagi vaziyatlar bilan bog‘lash talabalar e'tiborini tortadi. Masalan, moliyaviy hisob-kitoblar, muhandislik vazifalari yoki texnologik muammolarni yechish misolida matematikani tushuntirish.

Maqsadlarni aniqlash va mukofot tizimini joriy etish: Talabalarga qisqa va uzoq muddatli maqsadlarni qo‘yish va ularni muvaffaqiyatga erishganida rag‘batlantirish orqali qiziqishni oshirish mumkin.

Shaxsiylashtirilgan o‘qitish: Har bir talabaning o‘ziga xos qobiliyat va ehtiyojlarini hisobga olib, ularga mos topshiriq va vazifalar berish.

Jamoaviy ishlash imkoniyatlari: Guruh bo‘lib ishlashni tashkil qilish talabalarda bir-biriga yordam berish va kooperatsiya qilish qobiliyatlarini rivojlantiradi.

Motivatsiya — bu talabalarning o‘qishga bo‘lgan ichki yoki tashqi ishtiyoqi va qiziqishini oshirish jarayoni. Bu jarayon uchta asosiy omil bilan bog‘liq:

1. **Ichki motivatsiya:** Talabaning o‘zi uchun mavzuni tushunishga bo‘lgan qiziqishi. Masalan, matematik muammolarni hal qilish orqali qoniqish his qilish.

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th December, 2024

2. **Tashqi motivatsiya:** Baholar, mukofotlar yoki ijtimoiy maqom kabi tashqi rag'batlar.

3. **O'zini amalga oshirish motivatsiyasi:** Talabalar o'z maqsadlariga erishish orqali shaxsiy muvaffaqiyatga erishishga intiladilar.

Web platformalarning roli. Zamonaviy ta'limda web platformalar fanlarni o'qitishda o'zining qulay va samarali vositasi sifatida namoyon bo'lmoqda. Matematikani o'qitishda ushbu platformalardan foydalanish talabalar motivatsiyasini oshirishga yordam beradi.

❖ **Interaktiv o'quv materiallari:** Web platformalar orqali interaktiv darslar, videolar va animatsiyalar orqali murakkab mavzularni tushuntirish osonlashadi. Masalan, GeoGebra, Desmos kabi vositalar yordamida geometriya va algebra bo'yicha tushunchalarni vizual tarzda ko'rsatish mumkin.

❖ **Masofaviy ta'lim imkoniyatlari:** Talabalar har qanday joyda va vaqtda darslarga qatnashishi mumkin. Moodle, Khan Academy, Coursera kabi platformalar bunday imkoniyatni taqdim etadi.

❖ **Gamifikatsiya elementlari:** O'yin shaklidagi topshiriqlar va testlar orqali o'rganish jarayonini qiziqarli qilish. Masalan, Duolingo Math yoki Prodigy kabi ilovalar talabalarni raqobatlashishga va bilimlarini mustahkamlashga undaydi.

❖ **Avtomatlashtirilgan baholash tizimlari:** Web platformalar talabalar yechgan masalalarni avtomatik ravishda tahlil qiladi va fikr-mulohazalar beradi. Bu o'qituvchi va talabalar uchun vaqtni tejaydi.

❖ **Talabalarni individual rivojlantirish:** Web platformalar o'quvchilar uchun shaxsiylashtirilgan o'quv rejalarini tuzib, ularning kuchli va zaif tomonlarini aniqlashga yordam beradi.

Rag'batlantirish usullari

Matematikani o'qitishda talabalarning motivatsiyasini oshirish uchun quyidagi usullarni joriy etish mumkin:

Interfaol darslarni tashkil qilish: Web platformalar orqali dars jarayonida talabalarning faol ishtirokini ta'minlash.

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th December, 2024

Mukofot tizimidan foydalanish: Masalan, talabalarga muammolarni muvaffaqiyatli hal qilish uchun ball, sertifikatlar yoki boshqa mukofotlar berish.

Raqobat muhitini yaratish: Platformalar orqali o'zaro musobaqalar tashkil qilish va talabalarni rag'batlantirish.

Ilhomlantiruvchi maqsadlar qo'yish: Matematik bilimlar orqali qaysi sohalarda muvaffaqiyatga erishish mumkinligini talabalarga ko'rsatib berish.

Real hayotiy misollarni keltirish: Matematikani amaliyot bilan bog'lash orqali talabalarni qiziqtirish. Masalan, moliyaviy hisob-kitoblar yoki muhandislik masalalarida foydalanish.

Muammolarni hal qilish uchun qiziqarli topshiriqlar berish: Matematik o'yinlar, kvestlar yoki qiziqarli loyihalar orqali mavzuni o'rgatish.

Raqobat muhitini yaratish: Web platformalardagi reyting tizimlari va turnirlar orqali talabalarning o'zaro raqobatini oshirish.

Jamoaviy ishlarni tashkil qilish: Talabalarni guruhlariga bo'lish va birgalikda muammolarni yechishga jalb qilish orqali rag'batlantirish.

Progressni kuzatish va taqdirlash: Web platformalar orqali talabalarning natijalarini kuzatib borish va ularni mukofotlash.

Xulosa:

"Motivatsiya va web platformalardan foydalanish orqali matematikani o'qitishda talabalarni rag'batlantirish usullari" mavzusiga oid tadqiqotlar, ta'lim jarayonida motivatsiyani oshirish va talabalarni o'qishga bo'lgan qiziqishini kuchaytirish uchun zamonaviy texnologiyalar, ayniqsa web platformalardan samarali foydalanishning muhimligini ko'rsatadi. Matematikada muvaffaqiyatga erishish uchun talabalarni rag'batlantirishda motivatsiya nazariyalari, interaktiv vositalar va gamifikatsiya yondashuvlari o'zining samaradorligini tasdiqladi. Web platformalar, masalan, interaktiv ta'lim resurslari, onlayn mashqlar, video darslar va virtual laboratoriyalar, o'quvchilarni faollashtiradi va matematikani o'rganish jarayonini yanada qiziqarli va ko'ngilochar qiladi.

Bundan tashqari, o'quvchilarning mustaqil ishlashiga, xatolardan o'rganishiga va o'z bilimlarini sinab ko'rishga imkon beruvchi onlayn testlar va tahlillar talabalar uchun muhim motivatsiya manbai bo'ladi. Bunday yondashuvlar nafaqat

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th December, 2024

o'quvchilarni matematikaga bo'lgan qiziqishini oshiradi, balki ularning mustaqil fikrlash va mantiqiy tafakkur ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shuningdek, talabalarni individual ravishda qo'llab-quvvatlash, rag'batlantirish va ularni o'rganish jarayonida muvaffaqiyatga erishishga undash orqali umumiy ta'lim sifatini yaxshilashga erishish mumkin.

Shu bilan birga, o'qituvchilar uchun web platformalardan foydalanish o'qitish metodologiyasini yangilash, o'quvchilarning o'zlashtirish darajasini aniq baholash va o'z yondashuvlarini takomillashtirish imkoniyatlarini yaratadi. Xulosa qilib aytganda, motivatsiyani oshirish va web platformalardan foydalanish matematikani o'qitishda talabalarni yanada faol, qiziqarli va samarali tarzda o'qishga jalb qilishning muhim vositalaridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Anderson, C. A., & Dill, K. E. (2000). Video games and aggressive thoughts, feelings, and behavior in the laboratory and in life. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78(4), 772-790.
2. Bergstrom, T. C., & Varian, H. R. (2002). *The economics of the internet*. Wiley.
3. Gagne, R. M. (1985). *The Conditions of Learning and Theory of Instruction*. Harcourt Brace Jovanovich.
4. Gokhale, A. A. (1995). Collaborative learning enhances critical thinking. *Journal of Technology Education*, 7(1), 22-30.
5. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268.